

Czíslo 29.
16. julija.

Lětník 21.
1911.

Bomhaj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilne dželał,
Strowja će
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana,
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa žo kóždu žobotu w Gsmolerjez knihicžischczeńi w Budyschinje a je tam sa schtwórtlétetu pschedpłatu 40 np. dostacž.

5. njedžela po žwiatej Trojiz.

Iap. ſt. 5, 34–42.

O hdý by hymný abo cžopły był, steji ras w ſjewjenju žwj. Jana, a Chrystus žam něhdý džesche: Schtóž njeje sa miye, tón je pschedzivo mi. Słoty brjedzny pucž potajkim njeje, po kotrymž chzedža dženžniſchi džen ſchesezijenjo tak radzi thodziež, połoju ſtwojeje wutroby jeno temu knjesej podacž, s druhzej pak žwetej pschibluschecž, to ſda žo jim dožahaze a tež mózne, runjež Jezuš žam rjeknje: Ničtò njemóže dwemaj knjesomaj žlužiež. Tajki muž steji tež w dženžniſchim tekſeze psched nam, Gamaliel, žławny wucžer Sauluša; wulke žlowo žlyschisich s jeho erta wuńcz, ſchfoda jeno, so na pucžu ſtejo woſta a k prawemu kónzej njedónđe, a psches to je jeho s džela wescze dobra a prawa rada s džela tež wopacžna. A hdýž nje-móžemý to jemu, kiž hiſcheže zýle na farisejskim ſtejſchezu ſtejesche, tak jara ſa ſlo wsacz, so žo hiſcheže njechafche ſa Jezuša a jeho japoschtołow rožbudziež, czim bóle mamy my, kotsiž žmy w ſchesezijanſtwje rošwucženi, wot ſchesezijanskich starskich a wucžerjow wocžehnjeni, žo pruhowacž, kaf s nami ſteji, hacž je woprawdże tak kaž dyrbibyč: Jezu, ja žym zýle twój. Duž wopomým Gamalielowu rado: 1. Boži ſkutk njemóžecže ſkaſyč, w tym je wona prawa, ale 2. dajče tym ludžom, knjesowym japoschtołam, pokoj a puſčecže jich, w tym je wona wopacžna.

1. Wyżoka rada je ſažo ras hromadu ſtuſila. Schto

czinimý? to praschenje je wſchém wjele mjerſanja a hlowu-łamanja načiniło. Widžachu wſchak, kaf mějachu japo-ſchtołjo džen wote dnja wjazy pschiwiſka, kaf tucži mužojo žo ani hroženja ani druhich pschedzehanjow njebojachu, wjele bóle ſjawnje předowachu: Njeje w druhim sbóžnoſcz. S wulkimi nadžiemi hladachu tehodla wſchitke ſkobuſtawny rady na Gamaliela, pižmawueženeho a wyžozu waženeho psched wſchitkim ludom, a ſ napjatoſczu ſedžbowachu wſchitzu na jeho žlowa. Wón počafa jich na dweju ſběžkarjow, Theudaža a Judascha, kotrajž běſchtaj pak bórsh niz runje thwalobny kónz wſaloj, a měnjesche ſnadž w potajnym, so žo japoschtołam tež tak pónđe. Wěsty pak ſebi njebe. Duž radžesche: Wočzakajež, kaf žo ta wěz roſwije, je-li wot Boha, njebudžecže to móz ſkaſyč, je-li pak wot cžlowiekow, dha ſahinje. Młudra rada bjes dwěla: Gamaliel bě wucžený doſcz, so wjedžesche: Wſchitko druhe ſahinje, Boži ſkutk pak woſtanje. Wón njebe podarmo ſtary ſakon ſchitudoval, hdjež je wo ſachodnoſci wſchego ſeinskeho husto réczane a ſpěwane, wón mějſchc wotewrjenej wocži ſa wſchēdne ſhonjenje: Wſcho cželo je jako trawa a wſchitka cžlowiecžna kražnoſcz je jako kwětka na polu, wón ſnajesche hódnoſcz cžlowiſkeho naroda: Žara hubjena wěz je wſchěh ludži žiwjenje, wón wjedžesche ſe ſtawijnow: Młozni budža bjes možy prjecž wſacži.

A my mohli jo tehorunja tež derje doſcz wjedžecž: Boži ſkutk njehodži žo ſkaſyč, haj, my mohli jo wjele lepje wjedžecž dyžli Gamaliel. Schto žmy tola wſchitko naukli wot jeho cžaža žem, pschibjerali w pósnačžu

wschitkich węzow, kózde dżeczo dżenšnišchi dżen wě, so człowiska móz ſama wjele njedokonja, wě woſebje, so człowjekow hordosz dolho njetraje a so, iſtóż chyſche prawje wyſoko horje, czim hľubſcho padnje. My dženſha woſebje tež wjele lěpje ſnajemy ſtaſiſnu kſcheczijanſta a kſcheczijanskeje zyrkwe, wěm, so ſemja a njebo ſańdzetej, ale Knjesowe ſłowo do węcznoſcze woſtanje, so Knjesowa zyrkej kaž ſkała krucze a njepowalne ſteji, kaž dolho ſo wot njeje a w njej Boże ſłowo prawje a cziscze wuczi. Wulke wichory je wona hižo pschētrała, duž budže tute ſnadniſche węſili dženſha tež pschētrac̄. Rada Jerusalemska ſama njesteji ſe ſwojim njeroſomnym hawtowanjom pscheczivo Bohu a jeho žałbowanemu, mózniſchi dyžli wona ſu ſo ſpjeczowali pscheczivo Božemu ſkutkej, a tola je ſtajnje rěkalo: Dha ſy tola dobył, Jeſuſo Galilejski! Něchtózkuli je chył ſwojego Boha miſchtrowac̄ a jo dženſha hiſhczé chze, a na kónzu je tola tač bylo, kaž Jeſajaſ rjeknie: Běda temu, kíž ſe ſwojim ſtwariczelom prawuje, to je, hornz ſ hornczerjom hliny. Něchtózkuli njeje chył ſroſymieč, so ſu Boże myſble a pucze hinasche a wychſche dyžli naſche, njeje ſo chył ſhibowac̄, duž je Boh jeho ſlemiš.

Ach, ſo bychmy tehoodla bóle na Gamalielowu radu poſluchali: Boži ſkutk njehodži ſo ſkaſyč! Tuta rada je woſebje tež tehoodla wulkotna, dokelž ſ teho pōſnacža wobhlaſda: Boh je prawy a kŵerny. Haj, tač je, kaž kherluſh ſpěwa: Schtož Boh tón Knjes tu ſtworil je, to je tež ſdžerzecž ſlubil. Ach, ſo bych u njepſcheczeljo teho Knjesa pōſnali, ſo Boh dawno hiſhczé njepſcheczawa bycz a ſkutkowac̄, hdyž jeho byče pscheja, a ſo ma wón móz, wſchech njepſcheczelow pobicž, kaž je to husto hižo cziniš. Ach, ſo bychmy tež my Boži pscheczeljo tutu radu pschijeli a bóle po tym cziniſli: Dowér ſo, luba duscha, ſo ſpuscheczej na Boha! Pschetož: Boži ſkutk njehodži ſo ſkaſyč, w tym ma Gamaliel prawje.

2. Ale w tym: Daję poſok tym ludzom a puſchczęcejich, w tym wón derje njeradži. Czehoodla pač niz? Njeje dha to dobra myſliczka: pschihladujcze, ſhco ſ teho budže? Woſzatajče a potom ſudzce? Haj, w ſemiskich, wot człowjekow ſarjadowanych węzach drje je husto zyłe prawje, ſo wočakujemy, ale ſchtóž wot Boha pschindže, chze měcz ſwolniwych a hotowych czinjerjow. A ſo japoſchtoſlo ſami wot ſo njeręczachu, ſe ſwojeje mozy tajke ſkutki njedokonjachu, to dyrbjescze Gamaliel tola pōſnacž. Dučhowne węzy chzedža ſtajnje dučhowne wobhlaſowane bycz, a to je tamny mudry piſmaſuſený ſabył. Tež w tym je ſo myliš, hdyž měnjeſche, ſo je wuſpěch jeneje węzy abo myſble hódnoscze prawa mera. Někotražkuli ſla węz abo myſbl ma druhdy wulke wuſpěchi, Theudaſ a Judasch ſtaj we ſwojim czazbu wjele pschiliſowarjow měloj, ſhco je na pschillad Napoleon dokonjal, kaž je ludzi krjadował, kaž dženſha njewerjazý wuſtupuja, mnosy jím holdujo pschipaduja, ale ſhco chył prajicž, ſo ſu tajke wuſpěchi do poſkamo teho, ſo je ta węz ſama dobra? A ſhco chył, je-li roſomny, Boha a Jeſuſa a jeho ſwiatu zyrkej wo-puſchczicž, dokelž njeje ſ jich ſwonkownymi wuſpěchami tač, kaž by radu widział? Wo ſnutkownu hódnoscz a wot-tyknieny kónz ſo jedna, niz wo ſwonkowny wuſpěch. A dokelž Boža węz, Boži ſkutk ſtajnje ſ dobremu kónzej wjedże, dyrbjich hinač czinicž dyžli Gamaliel, niz pschihladowac̄, ale radoſtnie ſo Božemu ſkutkej pschisamkueč, jón ſroſymieč ſphytač, niz liwki, ale czopły bycz. Žiwý

Jeſuſ, a teho dyrbjescze Gamaliel ſnacž, tež ſiwe, niz morwe, niz pschihladowaze dusche trjeba, ale tajke, kotrež jeho ſ wjeſzelom witaja: Czeſhni nuts do ſwojego hrodu! Ach, kaž zyłe hinač móžesche tehdyn bycz, Gamaliel dyrbjescze prajicž: Boži ſkutk njehodži ſo ſkaſyč, a tu tola widzicze, ſo je Boh ſ Jeſuſom a ſ jeho japoſchtoſloami, duž poječe, pschisamkumy ſo jím, ja ſzym preni, kíž to czini. Niedyrbjescze ſebi Gamaliel dale prajicž, ſo, hdyž ſebi něchtó jeno naſdala wobhlaſač, ženje jo prawje ſeſnacž a pschede wſchém ſubowac̄ njemóžesč?

Tač je iſraelſki lud dale pschihladował, njeje ſiwe džel brał na ſbožu, kotrež ſo jemu poſkiežowaſche, a duž je ſo ſkaſył. Ach, ſo ſo njeby nam tač ſeſhlo! Ma puczu ſ temu woprawdze ſkoru ſmy. Kaž wjele hinasche a lěpsche czazby bychmy měli, hdyž bychmy ſo kruczischo ſ temu Knjeſej džerzeli, niz njedželu jeno, ale wſchitk dny jeho mjenou czesčili, jemu ſlužili, ſ jeho nohomaj ſedžo jeho rěczi poſluchali, niz woběmaj, Bohu a kŵetej ſlužicž chyli, a tač na ſwojej duschi ſchłodowali, pschetož ſchtóž njeje ſa mnje, zyłe ſa mnje, je pscheczivo mi, praji Knjes Jeſuſ. A kaž zyłe hinač a lěpje by bylo, hdyž bych u wodžerjo naſcheho luda tač naſdala njestali, woſebje ſchtož nabožinu a nabožinske ſiwe naſtupa, njebychu myſlili a tež ſa tym ſo ſadžerzeli: ach, tajke węzy ſu jeno ſa niſki, prosty lud, my to wjazyh njetrjebamy.

Wobhlaſajny ſebi japoſchtoſlo: Kunjež buchu ſchwifani a bu jím ſakane, ſo bych u njeręczeli w Jeſuſowym mjenje, woni tola ſ wjeſzeloszu wot woblieža rady woteńdžehu, ſo běchu doſtojni byli, jeho mjenou dla hanibū czeſpicž. Wobhlaſajny ſebi jich krobloſez a cziumy po tym: Fa ſo njehanibuju evangelija wot Chrystuſa, ſo by nam tež kaž japoſchtoſlam Knjeſoweho mjenou dla hanibū a hanjenje czeſpiczajnym junu to: „Sbóžni ſeſe wu!” napscheczo klinčało.

Duž pač njech je to naſche najſwěrniſche prjódkiſacze: Knjeſe Jeſu, ja chzu bycz a woſtacz zyłe twój!

Hamjeni.

M. w. B.

Bohuowanie měra a jednoty.

(J. G. Wezel.)

Kaž rjenje je na ſemi,
Hdyž w kŵerje, jednocze
Sſu bratſja ſ pscheczelemi
We měrje hromadže!

Kaž Bohim horam čecze
Tam roſa ſ Hermona,
Sſo ſohnowanje pleče
Do kŵerj bratrowſtwa.

S tym junu nowi rjenje
Sſo hěta zionſka,
Wſcho ſ njewolniſtwa čehnje
A dusche čiſte ma.

Tač ludy wuſwyczene
Do kŵerka ſaſtupja;
Hlej, potom ſtadlo jene
Ma jen o h' paſtýrja!

K. A. Fiedler.

Khrystus nascha pomož.

(Jan Falck.)

Ach, tak w njemdrym njewjedrje
Žolny swistupuja;
Nehdze brjoh a wulkow je,
Kiz lódz wobarnuja.
Sedyn s nami w nusy je,
Sedyn, tiz naš schitujes.

O Khryscheze, tu
Ty khodzish na morju!

Nak psched naschim bjeswoczom
Hwésdow hwtelo hinje!
Roslemi zo lódzny schtom, —
Nadzija zo minje.
Luby Kenjes pak wupomha,
Nam je hwélda ranischa.

O Khryscheze, tu
Sso sjew nam na morju!

Po njewjedrje radosni
Dom zo sawróczam
A nětk, Stworiczelo, czi
Dzakny wopor damy.
Se rtom, s zyłej wutrobu
Saşpewajcze k czechz 'mu:

O Khryscheze, tu
Ssh s Kenjesom na morju!

Zumu w nusy połednej
Njedaj zo mi nöricz!
Chzedza žolny we ſmijertnej
Strachosczi mje moricz,
Dha ty poſticz ruku mi,
Knjeze, w ſwojej ſmilnosczi.

O Khryscheze, tu
Pschiindz k nam ty na morju!

Turijs Bróss.

Czepjenja wjedu k Bohu.

(Poſraczowanje.)

Hac̄ runje wjischchi inspektor ſwoje pschibluschnoſcze ſzwemu dopjelnjowasche, wosta jemu tola někotra hodžinka, w kotrejž mózheſche zo w měſcze pschekhodzowac̄ a roshladowac̄. Tala rad woprowasche jendželske sahrody, kotrej běchu pschi ſwonknej muri Kremla ſe starých bahniſchecjojtych pschérówow nastale a kotrej mějachu mjeno Alexandrowske. Piątnateho augusta chyzsche zo tam tež podac̄ a pschenidze runje ſcheroſku haſzu Kitajgoroda. Pschi woknje ſlotnika ſtejo wosta a wobhladowasche ſebi te rjane, w ſchleńčaných ſaſcheczilach ſawrijene kraſne pjerſchczenje, wuschne rynečki, rječasny atd. Na jene dobo ſebi woči wutře, jako by chyzk jaſniſcho widzec̄. Teho woči ſloži zo na wulkı pječatny pjerſchczen, do kotrehož bě drohi a wulkı ſmaragd ſaſhadzeny a na nim s mulkej wuschiknoſcze ſemjanski wopon wureſany.

„Schto? Njeſzham ja psched lětami podobny, haj tón ſamý pjerſchczen wobſedzil?“ — a khwatnje wón do iſtwy ſlotnika ſostupi.

„S čim móžu czi ſlužic̄, nanko?“ zo ſlotnik jeho po ružowſku praschesche. Wjischchi inspektor bě ruſli derje naukuňyl, teho dla jemu w tutej rěči, na pjerſchczen poſasawſchi, wotmolwi:

„Nanko, pschedaj mi tutón pjerſchczen; je tola ſame twoje dželo?“

„Ně, nanko, ja ſzym jón psched něhdze dwěmaj lětomaj starej maczecz̄y wotkupil, kotaž jón tehdy ſaſhadzi. Wona měnjeſche, ſo budze zo ſa ſeto ſaſo wukupic̄. Młodý Němz, kotrej žanyh pjenjes njemějeſche a pola njeje ſhory ležesche, bě jej tón ſamý pschedepodał. Dokelž pak, runjež ſtej ſkoru dwě ſečze ſaſchlej, hischcze wukupjeny njeje, ſzym jón wczera wupołożyl, ſo bých jón pschededał. Mózesch jón tunjo doſtač; 100 rublow njeje pſchewjele.“

„Dyrbiſch je doſtač, haj hischcze wjazy, jelilo mje k maczecz̄y dowjedzesch, wot kotrejž ſy pjerſchczen doſtał.“

„To chzu radý; wona bydli w tamnej přečnej haſzy w malej ſhęzzy, kotaž tak ſtruchla mjes dwěmaj paſazomaj ſteji, ſo ſjawne ſhudobu na ežole noſhy.“

Wostajmy wjischchego inspektorja w towařtivje pſcheczelneho, dobroczíweho a k ſlužbje ſwólniweho Ruſy a wróczm̄ ſo něhdze ſi ſéta do ſady.

W ſpočatku ſeptembra počinaju ružowſzy ſemjenjo ſwoje ſydlia na kraju wopuſchecz a podawaju ſo do městow, hđez maju w ſymje wjazy roſpróſchenjow. Tehdy czehnjeſche tež ſyla feſlerjow do Moſkwy. W Němzach bě we ſwojim čaſu tuto towařtivo feſlerjow radý widzene a běſche ſebi dobrý pſchipad tež we wſchelſich ružowſkich měſtach nadobyl. Teho direktař bě ſebi wotmyſlit, ſhwili w Moſkwy wofac̄ a bě tam bydlo w Kitajgorodze namakał.

Rózdy ſróz, hdyž ſo hrajeſche, mějeſche wón wulkı ſyru pſchihladowarjow a dokhody běchu dobre. Teho dla mózesch tež ſwojich ludži derje pſaciec̄. Wón mějeſche mjes nimi wjele nadobnych a ſprawnych ludži, tola pak tež někotrych ſlepzow a nedeocžinkow, kotsiž běchu ſe ſwojim přjedawſchim powołanjom nespokojni a njemérne, wokoło ežahate ſiwiſenje bble lubowachu, dyžli porjadnu dželawoscz. Haj, běchu to tajzy, kotsiž ſa mało hodžinow to pſcheczinichu, ſchtož běchu ſa zyly thdžen ſaſlužili. Schtryjo mužzy tutych feſlerjow běchu w tutym naſtupanju pſches jene. Majhórschi mjes nimi pak bě młodý, něhdze 20 lět starý, ſylny rjany młodženz, kotrej pſchi ſwojim feſlerſtivje wulkı móz, wuschitnoſcž a wěſtoſcž poſasowasche a ſebi tež teho dla wulkı ſhwalbu nadobyl. Teho dokhody njebechu male, tola doſbahachu lědom k piežu a hracžu. Po zylych nozach wón w forežmach ſydaſche a wſchitko ſ runje ſmyžlenymi towařſhem ſcheczinjeſche. Pschi thym wón žadlawje ſelesche, ani do Boha ani do Sbóžnika njevěrjeſche a khodzefche jeno teho dla do ſyrlwje, ſo by jejmu rjanu twarbu a ſnutſky wutwar wohladal.

Husto bě direktař jeho tajkeho hréſchneho ſiwiſenja dla naſwarit a jemu prajil, ſo ſebi na tajke waschnje ſbože a Božu hnadi njeſaſluži, ale ſo je runy puež k čaſhnu a wěčnemu ſkaſenju wuſwolil. Tola ſwarz, warnowanja a powuczenja běchu podarmo; direktař bu wužměſheny a wot njeho „modlerski bratr“ mjenovaný. Husto wón tak hróſbne ſlowa rěčesche, ſo ſo kózdy čućzij cžlowjek ſe ſrudžbu wot njeho wotwobroc̄i; haj ſamo jeho njeđuſchni towařſchojo druhdy mějachu, ſo dyrbí mjelečec̄. S lětow młodoscze hischcze často ſlowo w jich wutrobach ſaſhycza, kotrej ſchepatajo džesche: „Njemolče ſo, Bóh ſo njeda ſa ſměch měcz!“

Franz Trawnik, tak naſch młodženz rěkaſche, bě ſo zyly wot Boha wjerschneho wotwobroc̄il, tak dołho hac̄ bě feſler. Runjež džen wote dnja do hréſchneho ſiwiſenja ſapadowasche, ſdasche ſo tola, jako by wſchechomžny Kenjes na njeho njeležbowal; ſtrwoſcz, derjehic̄, wjeſzeloscz a radoſcz dnj jeho tudybycza porjeñſchachu.

Na kraſnym ſkónczonym popołdnju ſeptembra běſche ſo wjele thſaz pſchihladowarjow ſhromadzilo, ſo bých ſeſlerſke ſhumſchy widzeli, kotrej mějachu ſo wjischce nich w powěſſe na powjasach wuwjescz. Na dwěmaj powjasomaj rejwaschtej porno ſebi luboſnej džowz̄y direktařa, rjenje wudraſczenej a wupjſchenej, ſ tajkej wustojnoſcze ſe wěſtoſcze, jako bých ſo nohi njehablaſu ſemju pod

żobu měle a sa to jimaż wulka żyla pschipadne żława pschi-wyskowasche.

Wulki powjas bě psches twar, k temu shotowany, sczehnjeny a na jenym boku 45, na drugim 50 stopow wot semje pschiwjašan. Na tón najprjedy direktar žam postupi a pschenidze jón tam a žem; potom kowu a Franz pschiidze jemu napschecziwo. Woßrjedža ſo ſetkaſchtaj. Franz lehny ſo na powjas a direktar psches njeho pscheskoči, potom džesche kóždy k druhemu kóneč dale. Czischina knježesche, jako by žyla žyla morwa byla. Tola na jene dobo ſta ſo nastróžliwy ſakſchik, ſa kotrymž pak hnydom juſkate wjehole ſkledowasche. Franz bě mjenujzy krótko psched dokonjenjom pucža po ſdaču wopacžny ſtup ſczinił a bě k padej pschischol. Tola wosta ſ ſchiwej prawej nohu na powjasu wižajo a tak wižajo ſ hlowu a ſ rukomaj wſchelake ſměschne prysle czinjeſche. Sa ſhwili poſtan, wróči ſo a džesche na powjasu dele, kaž by po runym ſchpundowanju běžal. Tute powětrowske ſhumſchth ſtachu ſo wſchitke bjes poroka, a tež pschi thch, w kotrychž ſo najbóle žylnoči a móz poſkowasche, bě Franz ſ mischtrom. Jego czelo ſdasche ſo želesne býč, hdž wón wulke želesne ſule kaž lohke fulcžicžki wjehoko do powětra mjetasche a je potom ſebi na ſhribjet abo na ružy padacž dawasche.

Někotre hodžiny tuta hra traſesche, a wſchelke woſhobu ſ mjeñſchim abo wjetſchim pschipadom wuſtupowachu. Najwjetſchu ſhwalbu ſebi Franz doby a ſ hordej wjeſeloscžu wón na powjas ſtupi, kotryž bě 8 lohčow wot semje pschičinjeny. Wón pschiwjaſa druhí krótki powjas woſolo praweje nohi wjeho kulkow, hdž bě prjedy nohu derje ſawobalil, ſo powjas do nohi rěſacž njemóžesche; potom pschiwjaſa jón k napinanemu powjasu. Tež woſolo žiwota ſwasa ſebi powjas a puſcheži ſo potom, ſ hlowu k ſemi wižajo, dele. Někto podawachu jemu někotre wóſne ſola a te pschipowěſcha ſebi na powjas woſolo žiwota. Potom wsa do kóždeje rufi čežku želesnu čežku a počza ſo tam a žem čumpacž. Dha na jene dobo pschihladowarjo ſyń ſaſhlyſchachu, kotryž mjeſche podobnoſež ſ tym, hdž ſo někto roſdréje abo roſtorhne. Franz torhny ſ lewej nohu a chyzſche ju na napinanu powjas tyknycž, ale to bě psche-poſdže; — powjas, na kotrymž wižasche, ſo roſtorhny a wón padže na ſamjenje dele. Tybzakróžny ſrudny ſakſchik ſarža a ſ nim ſměſcha ſo Franzowe žadlawe ſakrowanje, ſotremuž pak potom jeho boſna žaloscž ſczehowasche. Pomožne rufi wote-wſachu jemu ſola a chyzchu jeho na noſu ſtajicž, ale ſewa bě psches jene ſolo roſražena. Prawa rufa bě wjazh króč ſlemjena a ſ prawym bokom hlowu bě tak njesbožownie na želesnu čežku padnył, ſo mjeſche žylk bok a prawe woſo jara ſranjene. Žaloſna měſchenza naſta. Hra bu ſkonečena.

Mjes pschihladowarjemi běſchtaj dwaj wojerſkaj lěkarjej, jedyn Němž, druhí Ruž, kotrajž k pomožy pschistupiſchtaj. Najprjodžy chyzſchtaj jeho do jeho woſhdlenja donjeſež dacž, doſelž pak běſche to žamo ſhetro ſdalene, wsa jeho wudowa Maruſchka Nosdrowa, ſhuda ploſkaricža, do ſhwojeje maleje ſhězki. Wón bu k njej do njeſteny a pomož ſo jemu poſticži. Dolho wojoſwaschej ſmijercž a žiwjenje wo njeho, a ſahorjenje ranow jeho mózniſe ſapſchija. Direktar poda wudowje někotre ruble, ſotrez mjeſche Franz hiſchče doſtačž, pschiidze kóždy tydzeni junkróč, ſo by ſo ſa nim napraſhovał, a dari ſa Franzu někto pjenjes, ſo mohla wudowa naj-nuſniſche ſa njeho woſtaracz. Jego wopht ſta ſo pschedo poređſcho a napoſhledku žyle wuwoſta. Sa někotre měſazh Moskwi wo-puſcheži a na Franzu wjazh njeſpomni.

W měſče powjedaſche ſo někotre dny w tych ſhwójbach, ſ kotrychž běchu ſhwédkojo pschi tutym njesbožu pódla byli, wo njeſbož ſeklerja, potom bu ſabhyt. Jenoz lěkarjej jeho njewopuschczí-

ſchtaj, tež tehdom niž, hdž wjedžiſchtaj, ſo žanyh pjenjes wjazh nima.

Hakle ſa poł ſéta bě Franz ſahojeny. Ruka bě derje, noha pak proſta ſahojená. Prawe wóčko bě žyle ſhubil. Bohu a lěkarjomaj mjeſche ſo džałowacž, ſo njebě tež druhé ſhubil. — Tola tež ſtara Maruſchka njebudž ſabhyt, pschedož wona wſchitko, ſchtož lěkarzej wukaschtaj, hacž na najlepje wobſtara. Žunkróč bě ſahorjenje ſhewho woſa tak wulke, ſo ſo wo to žamo bojeschtaj a woſlepjenje Franza ſa wěſte džeržeschtaj. Tola jeju pržowanje njebě ſ Božej pomožu podarmo.

Franzei běchu wot Boha czerpjenja napołožene, ſotrez předh nihdy ſeſnal njebě. Nuſa pak wucži ſo modlicž — a czerpjenja wjedu k Bohu. Franz mjeſche na ſwojim boſtynym lehwoje čaſha doſč, na to ſpominacž, ſchto je w ſańdženym ſhivjenju czinił, a wérne želbhcze do jeho wutroby ſaczeže. Wón běſche modlenje ſabyl, ale dýrbjesche jo ſaſo na wuſkycž. Najprjedy jeno krótk ſdychnjenja ſ wutroby wuſtuportachu. Potom proſchesche Maruſchku, ſo by jemu ruſku modlitwu prjódkežitala. Tola wona njebě ſchulu měla, teho dla njemóžesche czitacž, běſche pak wjele modlitwov ſ hlowu na wuſky. Težame wona Franzei prjódkežewasche, hdž tón na ſwojim boſtynym lehwoje ſdychowasche. Často tež něſhoto w jeho duſchi wo tym wotueži, ſchtož bě ſo jemu w ſchulſkých lětach do njeje ſaczeſhčalo. S wopredka tu a tam něſhoto poſbrachowasche; tola huſežiſche pſchemyſklowanje po čaſku wſcho hromadu pſchinjeſe, tak ſo ſkonečnje žyl ſchtucžku namaka.

Sdychujo ſpominasche na róžojtu mlođoſež, na ſwoju lohkoſmyſliwoſež a wulku nježakownoſež, ſotruž bě pſchecžiwo ſtarſchimaj wopolasował. Se žedzenjom myſlesche na domowinu, hdžez jemu maczeřna luboſcž wſchu wolu wostajesche. W Maruſchky bě druhu maczeř namakał, ſotraž ſo ſ wulkej wopornoſežu a ſe ſnatej ruſkej hóſčliwoſežu ſa njeho ſtarasche. Vjes phtanja ſamžneho wužitka tež wobaj lěkarzej ſkutkowaschtaj.

W haprylu pſchiidze ruſki lěkar k njemu, ſo by jemu božemje prajil; pſchetož wón bě k druhemu, daloko we ſewjernym měſče ležazemu regimentej pſchecžadžen. Franz poda jemu krafny ſloty pierschčeň ſ rjanym ſmaragdom k ſarunaniu jeho próž. Tutbi pierschčeň ſasache pſchedacž a měnjeſche, ſo dýrbitaj ſo lěkarzej do doſtathch pjenjes dželicž. Wón pak jón njewſa. Tónžamý džen chyzſche jón Franz nětk němſkemu lěkarjej daricž, ale tón džesche, ſo jón ruſki lěkar ſlersko ſaſluži, doſelž je tamy huſežiſho pola Franza pobyl a wjazh ſa jeho wuſtrowjenje ſkutkował, dýzli wón. Franz prajesche, ſo je ſo to ſtało a ſchto je tamy měnil. „Dha njecham ja ſo woſ Ružy pſchetrjechicž dacž. Schtož wón móže, to chzu ja tež!“ němſki lěkar wotmolwi. Tola pierschčeň dýrbjesche ſo po krótkim k ſlōnikej donjeſež, pſchetož jako bu na dobo němſki lěkar do Pětrohrodu pſchecžadžen, wuwoſta podpjeranje tež wot tu-teho boka, a Franz njemóžesche ſebi ſhwoju potrjebu hiſchče ſam ſaſlužicž. Maruſchky ſaſlužba njechaſche pak na dlějſchi čaſh ſa wobeju doſzahacž.

(Pſchich. ſkonečenje.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Daž je ſhyshečž, budže wjſchnoſež knjeſa wjſchſcheho ſararia Dalmana w Ruhlandže ſa ſuperintendentu we Wojerezach poſtajicž.

— Šakſke ministerſtwo je ſo w dlějſhim roſpominanju pſchecžiwo wophtanju ſozialdemokratiſkých ſhromadžiſnow wot wucžerjow wuprajila.

— W Amerižy je wulka horzota, ſotraž nětko k nam do naſheje krajiny pſchiidze. Duž ſmějemy horze dny wocžakowacž a bohužel ſuchotu, ſotraž nadžiju na poradženje běrnov pſchedo bôle bjerje. W Amerižy ſu ſta ludži na wulku horzotu ſhorili.